

«ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΩΝ ΖΩΩΝ»

Βασικός σκοπός του θεματικού κύκλου θα είναι αρχικά η γνωριμία με τα κυριότερα ζώα που απειλούνται με εξαφάνιση στην Ελλάδα καθώς και οι κίνδυνοι, από τους οποίους απειλούνται. Μέσα από κατεξοχήν βιωματικές δράσεις, τα παιδιά θα μπουν στη θέση των ζώων που κινδυνεύουν και θα ενθαρρυνθούν να προτείνουν λύσεις, να επιλέγουν τις βέλτιστες λύσεις, να δημιουργούν «πρωτότυπα» αλλά και να αξιολογούν τα στάδια της λύσης που η ομάδα υιοθέτησε και εφάρμοσε. Απώτερος στόχος του συνόλου των εργαστηρίων θα είναι η ευαισθητοποίηση των μαθητών για τη ανάγκη προστασίας του πλανήτη, η καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης και η συνειδητοποίηση της έννοιας «*περιβαλλοντικό αποτύπωμα*».

Ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1^ο ΤΙΤΛΟΣ: «*Ζώα που απειλούνται με εξαφάνιση παγκοσμίως και κυρίως στην* *Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα*

Στόχος του εργαστηρίου είναι:

Α. *ως προς τις δεξιότητες του νου*: οι μαθητές να διατυπώνουν ερωτήματα, να προβληματίζονται και να παρατήρηση ψηφιακού υλικού (βίντεο) σχετικά με τα ζώα που κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Οι βασικές ρο που θα αξιοποιηθούν θα είναι οι εξής: α. «*Καταιγισμός ιδεών*» και β. «*Βλέπω-Σκέφτομαι-Αναρωτιέμαι*» διαχειρίζονται κάθε νέα πληροφορία με δημιουργικό τρόπο. Η ρουτίνα (στρατηγική) σκέψης που θα αξιο *2-1 Γέφυρα*».

Β. *ως προς το θέμα*: οι μαθητές να γνωρίσουν τα κυριότερα είδη ζώων που κινδυνεύουν με εξαφάνιση και στη συνέχεια στον ελλαδικό χώρο, να κατανοήσουν τον ιδιαίτερο επιβαρυντικό ρόλο της ανθρώπινη θέμα και να ευαισθητοποιηθούν, προκειμένου να σκεφτούν τρόπους επίλυσης του προβλήματος και ανά δράσεων.

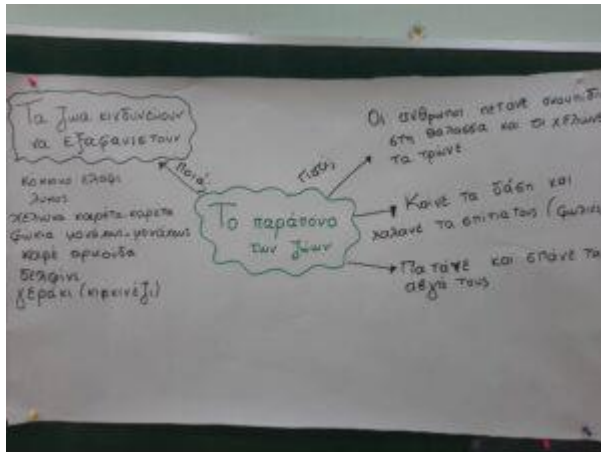
Δραστηριότητες

-

1^η δραστηριότητα

Ο Μαντέψτε το θέμα

Εισαγωγή του θέματος, κατά την οποία τα παιδιά με τη στρατηγική του καταιγισμού ιδεών (ιδεοθύελλας) ενθαρρύνονται να μαντέψουν από τον τίτλο του προγράμματος τα θέματα και τα υποθέματα, με τα οποία θα ασχοληθούμε.

2^η δραστηριότητα

Παρουσίαση διαφανειών και σχετικών βίντεο.

<https://inactionforabetterworld.com/wp-content/uploads/2020/05/zwanew.pdf>

- **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2^ο ΤΙΤΛΟΣ: «Ποιος και τι με απειλεί»**

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές θα θυμηθούν τα κυριότερα ζώα που απειλούνται με εξαφάνιση, θα τα μιμηθούν με δραματοποιημένα μουσικοκινητικά παιχνίδια και θεατρικό παιχνίδι, θα ακούσουν τους ήχους τους και ένα σχετικό συνοδευτικό βίντεο, θα διακρίνουν τα διαφορετικά φυσικά περιβάλλοντα, στα οποία ζουν τα ζώα που απειλούνται (στεριά, θάλασσα), θα διακρίνουν τις διάφορες κατηγορίες απειλής και κινδύνου με την ακρόαση και συνοδευτική δραματοποίηση.

Δραστηριότητες

-

1^η δραστηριότητα

- Παρακολούθηση παρουσίασης διαφανειών και συνοδευτικών βίντεο και διατύπωση εντυπώσεων και ερωτημάτων.

2^η δραστηριότητα

- Ανάγνωση ιστορίας αφορμής από την **IN ACTION FOR A BETTER WORLD**

Οι μαθητές παρακολουθούν την αφήγηση της ιστορίας σχετικά με το θέμα, συζητούν τις εντυπώσεις τους, θέτουν ερωτήματα, κατηγοριοποιούν τους κινδύνους που αναφέρονται στην ιστορία για κάθε ζώο και αναλαμβάνουν μέχρι το επόμενο εργαστήριο να προτείνουν πιθανές λύσεις για τη βελτίωσή του.

Κάθε ομάδα να αναλάβει να βρει λύση για το ζώο, από το οποίο έχει πάρει και το όνομά της (για παράδειγμα η ομάδα «Λύκοι» θα αναζητήσει ή θα σκεφτεί λύσεις για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι λύκοι).

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΦΟΡΜΗΣΗΣ

(Εμφανίζεται η φώκια):

-Γεια σας. Είμαι η Μόνα. Είμαι μια από τις λίγες πια φώκιες Monachus Monachus. Έρχομαι από ένα νησί του Αιγαίου, την Αλόνησο. Εκεί ζει η οικογένειά μου και κάποτε ζούσαν και αρκετοί φίλοι μου... (κάνει πως κλαίει) Παλιά ήμασταν πολλές φώκιες σε όλο το Αιγαίο... Αλλά περάσαμε δύσκολες στιγμές....

Ξέρετε ποιος φταίει γι' αυτό;

Τα σκουπίδια που πετάνε οι άνθρωποι στις θάλασσες και στις ακτές... Τα δίχτυα των ψαράδων που μας πνίγουν...

Οι βρωμιές στη θάλασσα από τα πετρέλαια και τα λάδια που βγαίνουν από τα πλοία...

Κάποιοι κακοί άνθρωποι, χωρίς να μας σκέφτονται, μας σκοτώνουν και τώρα έχουμε μείνει πολλές λίγες... Η μαμά μου λέει πως αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, θα πεθάνουμε και εμείς...

Φοβάμαι...

Γι' αυτό ήρθα σε εσάς, να σας πω το παράπονό μου και να με βοηθήσετε να ζήσω. Τι λέτε παιδιά; (τα παιδιά απαντούν) Μου το υπόσχεστε; (τα παιδιά απαντούν)

Το ήξερα ότι ήρθα στους κατάλληλους ανθρώπους να ζητήσω βοήθεια! Εσείς ξέρω ότι θα με προστατέψετε, θα με φροντίσετε να ζήσω και εγώ και η οικογένειά μου.

Τώρα μπορώ να επιστρέψω σπίτι να το πω στους γονείς μου για να ηρεμήσουν... Ευχαριστώ για όλα! Και μην ξεχνάτε την υπόσχεση που μου δώσατε!

(Φεύγει και εμφανίζεται η χελώνα):

Πέρασε από εδώ η φίλη μου η Μόνα; (τα παιδιά απαντούν) Μου είπε ότι αγαπάτε πολύ τα ζώα και να έρθω να σας βρω... Ήθελα να σας πω και εγώ το παράπονό μου...

Με λένε Λέτα και είμαι μια χελώνα, από αυτές τις ξακουστές... Τις καρέτα-καρέτα. Τις έχετε ακούσει; (τα παιδιά απαντούν) Εμ, βέβαια. Μας γνωρίζετε γιατί είμαστε και εμείς ζώα υπό εξαφάνιση... Αλλά αν πάμε έτσι... θα μας θυμάστε σας ανάμνηση... Δε θα υπάρχουμε για πολύ ακόμα...

Εγώ ζω στη Ζάκυνθο, ένα πανέμορφο νησί του Ιονίου. Η θάλασσα είναι τόσο όμορφη εκεί και η άμμος τόσο ζεστή που με βοηθά να γεννήσω τα αυγουλάκια μου! Αχ... Τα αυγουλάκια μου... Τα χελωνάκια μου... Από τώρα σκέφτομαι ότι τα παιδιά μου κινδυνεύουν από τους ανθρώπους που δε μας υπολογίζουν... Νομίζουν ότι μπορούν να κάνουν παντού ό,τι θέλουν. Βάζουν τις ομπρέλες τους πάνω στις φωλιές των παιδιών μας και καταστρέφουν τα αυγουλάκια... Όσα γλιτώσουν και καταφέρουν να γεννηθούν, δεν μπορούν να ακολουθήσουν τα αστέρια και τον ήχο του κύματος για να πάνε προς τη θάλασσα, γιατί οι άνθρωποι βάζουν δυνατές μουσικές, ανοίγουν ξενοδοχεία ή περνούν με τα αμάξια τους μπροστά από την παραλία και τα χελωνάκια χάνουν το δρόμο τους... Και μετά τη ζωή τους... Γι' αυτό ήρθα σε εσάς... Θέλω και εγώ βοήθεια και προτίμησα να τη ζητήσω από παιδιά που αγαπούν τα ζώα... Θα βοηθήσετε; (τα παιδιά απαντούν) Θα προστατέψετε τις φωλιές και τα χελωνάκια; (τα παιδιά απαντούν) Θα το πείτε σε όλους τους φίλους σας για να μας προστατέψουν και αυτοί; (τα παιδιά απαντούν)

Ουφ! Τώρα ησύχασα... Ευχαριστώ παιδιά... Πάω πίσω στο νησί... Και που ξέρετε; Μπορεί να σας συναντήσω κάποια στιγμή μέσα στο νερό και να κολυμπάμε παρέα! Γεια σας!

(Φεύγει και εμφανίζεται η αρκούδα):

Πω, πω! Τι ζέστη έχει εδώ βρε παιδιά; Αλλά να μου πείτε ότι έχω συνηθίσει από τα κρύο που έχει στο σπίτι μου. Ξέρετε, εγώ ζω στα βουνά και το χειμώνα έχει πολύ κρύο. Τα πάντα είναι καλυμμένα με χιόνι και αφού δεν γίνεται να βρω τροφή για να ζήσω... κοιμάμαι! Χα! Χα! Θα μου πείτε... Είσαι λίγο χοντρούλα... Ε... πριν κοιμηθώ τρώω πολύ για να αντέξω! Αχ, τι αφηρημένη που είμαι! Δε σας συστήθηκα. Με λένε Ούρσουλα. Στα βιβλία θα με βρείτε με το όνομα Ursus Arctus, κοινώς η Καφέ Αρκούδα. Και σε αστέρι έχουν δώσει το όνομά μου. Αν ακούσετε κάτι για Μικρή και Μεγάλη Άρκτο, εμένα εννοούν. Είμαι πολύ υπερήφανη γι' αυτό. Είμαι όμως και πολύ τσαντισμένη! Γιατί εμείς οι αρκούδες παιδιά μου έχουμε άλλα προβλήματα. Δε μας αφήνουν να κοιμηθούμε! Οι άνθρωποι έχουν καταστρέψει τις περισσότερες περιοχές που ζούμε. Έχουν κάνει παντού δρόμους. Κόβουν και καίνε τα δέντρα. Σκάβουν το βουνό. Πού χώρος να ζήσεις και πού ησυχία να κοιμηθείς! Και με τούτα και με κείνα ξυπνάμε μέσα στο καταχείμωνο. Και κρυώνουμε και πεινάμε και τροφή δε βρίσκουμε να φάμε. Πώς να ζήσουμε λοιπόν; Εσείς μπορείτε να κάνετε κάτι για να ζήσω; (τα παιδιά απαντούν) Μην με ξεχάσετε... Πρέπει να φύγω... Πάω να φάω/κοιμηθώ... (ανάλογα με την εποχή που θα γίνει το πρόγραμμα)

(Φεύγει και εμφανίζεται ο λύκος):

Επ... παιδάκια! Εγώ είμαι ο Λυκούργος, ένας λύκος που είναι γεμάτος παράπονα από εσάς τους ανθρώπους... Παντού σκουπίδια, φωτιές, κόψιμο δέντρων... Μου καταστρέφουν το σπίτι και μέχρι να βρω καινούριο έχουν καταστρέψει και αυτό... Που να ζήσω; Σε καμένο τόπο; Σε βρώμικό; Σε ένα άδειο τοπίο χωρίς δέντρα και βλάστηση; Δεν μπορώ... Ούτε να κοιμηθώ, ούτε να φάω... Εμ βέβαια! Αφού εσείς οι άνθρωποι δε φτάνει που καταστρέφετε τα δάση, έρχεστε με τα όπλα σας και κυνηγάτε ό,τι ζώο έχει απομείνει ζωντανό... Είναι πράγματα αυτά; Που να τα πω και να με πιστέψουν... Έτσι, έχασα την προηγούμενη εβδομάδα το βραδινό μου γεύμα... Είχα δει ένα ζουμερό λαγό και ήθελα να τον φάω... (κάνει ότι ξερογλείφεται) Και πάνω που πήγα να του χυμήξω... τσουπ... να σου ένας κυνηγός και μπαμ... τον σκότωσε... Έχασα το λαγό μέσα από τα χέρια μου...

Και έμεινα νηστικός... (κάνει πως κλαίει) Από το μπαμ που άκουσα άρχισα να τρέχω για να κρυφτώ... Από εκείνο το βράδυ, φοβάμαι να βγω για κυνήγι... Τι να φάω; Αφού τίποτα δεν έχουν αφήσει οι άνθρωποι ζωντανό... Άσε που μπορεί με το επόμενο μπαμ να είμαι εγώ το φαγητό ή η γούνα κάποιου ανθρώπου... Αχ πόσο φοβάμαι... Και πεινάω... Και νυστάζω... Τι να κάνω; Τρέχω και παρακαλώ τους ανθρώπους να με λυπηθούν και να με βοηθήσουν να ζήσω... Εσείς θα βοηθήσετε; (τα παιδιά απαντούν) Το υπόσχεστε; (τα παιδιά απαντούν) Ευχαριστώ!

- **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 3^ο ΤΙΤΛΟΣ: "Η κλιματική αλλαγή απειλεί τα ζώα"**

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Να κατανοούν τη σχέση ανάμεσα στην κλιματική αλλαγή και την απειλή με εξαφάνιση κάποιων ζώων (όπως αφίσας). Παράλληλα εξοικειώνονται με σχετικές με την κλιματική αλλαγή έννοιες όπως «*φαινόμενο του θερμοκηπίου*» και «*υπερθέρμανση του πλανήτη*».

-

Δραστηριότητες

-

1^η δραστηριότητα

-
Οι μαθητές παρουσιάζουν σε ομάδες τα αποτελέσματα του προβληματισμού τους σχετικά με πιθανές λύσεις που απειλούν τα ζώα. Η δραστηριότητα ακολουθεί με τη δημιουργία δύο ομαδικών αφισών σχετικών με συνθήματα με τις λύσεις που πρότειναν τα παιδιά.

2^η δραστηριότητα

-

Κατηγοριοποίηση των βασικών κινδύνων και εξήγηση εννοιών (ποια ζώα κινδυνεύουν από τι) και εισαγωγή στην κλιματική αλλαγή.

-

3^η δραστηριότητα

Οργανώσεις για τα υπό εξαφάνιση ζώα

<https://www.archelon.gr/>

<https://www.arcturos.gr/>

<https://www.wwf.gr/>

<https://el.mom.gr/>

<https://www.ornithologiki.gr/el/>

Μελετήσαμε και συλλέξαμε φωτογραφικό υλικό από τις οργανώσεις που γνωρίσαμε και κολλήσαμε σε κάρτες οργανώσεων καθώς και φωτογραφίες με ζώα υπό εξαφάνιση.

Θ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 4^ο ΤΙΤΛΟΣ: « Το δίκτυο της ζωής»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές με τη βοήθεια θεατρικού παιχνιδιού ενθαρρύνονται να αισθανθούν ακόμα πιο βιωματικά όλη την εξαφάνιση ενός είδους ζώου, αλλά κυρίως τον αντίκτυπο που αυτό έχει στο σύνολο του ζωικού βασιλείου στην ευημερία του πλανήτη μας. Η ρουτίνα (στρατηγική) σκέψης που θα αξιοποιηθεί θα είναι κυρίως το «**Σκέφτομαι-Αναρωτιέμαι**» και ο «**εγνωσιολογικός χάρτης**».

Αρχικά εξοικειώνονται με μερικές ακόμα έννοιες σχετικά με τους κινδύνους που απειλούν τα ζώα, όπως «**υπεραλιεία**», «**θαλάσσια ρύπανση**», «**απόβλητα**», «**λύματα**» και συνειδητοποιούν την επίδραση που έχει ο άνθρωπος στον κόσμο είδους για όλο το ζωικό βασίλειο και τον πλανήτη μας.

Δραστηριότητες

1^η δραστηριότητα

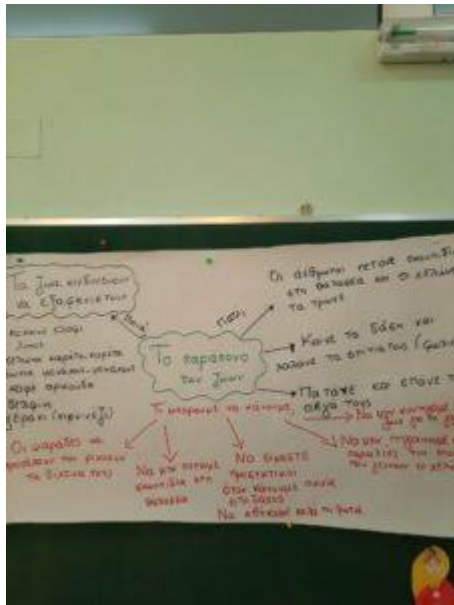
- **Θεατρικό παιχνίδι-** Διδακτική αξιοποίηση του θεατρικού παιχνιδιού «[Το δίκτυο της ζωής](#)»

Κάθε παιδί επιλέγει να είναι και ένα ζώο υπό εξαφάνιση (ή ομάδες παιδιών) και στεκόμαστε σε κύκλο. Έχουμε ένα κουβάρι το οποίο δίνεται στο πρώτο παιδί. Το παιδί λέει ποιο ζώο είναι, πού ζει και πετάει το κουβάρι σε ένα άλλο παιδί-ζώο (όχι διπλανό του), λέγοντας κάποιο κοινό τους στοιχείο. Στο τέλος έχει σχηματιστεί ένα δίκτυο. Παίζουμε λίγο κουνώντας τα χέρια, χωρίς όμως να καταστραφεί το δίκτυο ή να πέσει η κούκλα κάτω. Μετά, αρχίζουν τα προβλήματα. Ο εμψυχωτής λέει με λυπημένο ύφος τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ένα ζώο από τον κύκλο και αυτό το ζώο πρέπει να φύγει από τον κύκλο. Τεντώνουν ώστε να μη χαλάσει το δίκτυο. Μετά, αναφέρονται τα προβλήματα ενός άλλου ζώου, το οποίο επίσης πρέπει να αποχωρήσει. Το παιχνίδι συνεχίζεται και κατά τη διάρκεια παρατηρούμε ότι δεν είναι τόσο εύκολο να μείνει ο άνθρωπος πάνω στο δίκτυο. Στο τέλος ο άνθρωπος πέφτει κάτω, που σημαίνει ότι για την διατήρηση της ζωής όλοι είμαστε απαραίτητοι.

2^η δραστηριότητα

Προσπάθεια διαμόρφωσης ενός **νέου εννοιολογικού χάρτη** ύστερα από τις νέες πληροφορίες του εργαστηρίου. Τα παιδιά προτείνουν νέες λύσεις για τα «παράπονα» των ζώων. Σύγκριση των δύο εννοιολογικών χαρτών και εντοπισμός των στοιχείων που προστέθηκαν ή τροποποιήθηκαν.

- ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 5^ο ΤΙΤΛΟΣ: "Οι διασώστες των ζώων"

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά γιατί τα αφορά το θέμα των ζώων υπό εξαφάνιση και τον ρόλο που μπορούν να παίξουν στην προστασία των ζώων. Επίσης να έρθουν σε επαφή με βασικές έννοιες προγραμματισμού με διασώστες ζώων.

Δραστηριότητες

-

1^η δραστηριότητα

Στη δραστηριότητα αυτή παροτρύνουμε τα παιδιά να ενημερωθούν και να συμμετέχουν. Μέσα από παρουσίαση, τα παιδιά βλέπουν τις συνέπειες που προκαλεί ο άνθρωπος στα ζώα και γενικότερα στη φύση και μαθαίνουν για τις ΜΚΟ που βοηθούν τα ζώα. Συνειδητοποιούν πως όλοι μας μπορούμε να βοηθήσουμε. Άμεσα, είτε έμμεσα. Άμεσα, δίνοντας βοήθεια στους ανθρώπους που τα φροντίζουν και κάνουν έρευνα για τα ζώα αυτά και το περιβάλλον στο οποίο ζουν και έμμεσα με τον τρόπο ζωής μας. Αν ζούμε έτσι ώστε να σεβόμαστε το περιβάλλον μας, αργά ή γρήγορα θα φτάσει αυτό και στα άγρια ζώα (π.χ. μεγάλη κατανάλωση ρεύματος, αποδοχή χρήσης του δέρματος των ζώων, αποδοχή κατανάλωσης φρέσκου κρέατος σε περίοδο απαγόρευσης, αδιαφορία για τα δάση, αδιαφορία για τα σκουπίδια μου κ.τ.λ.)

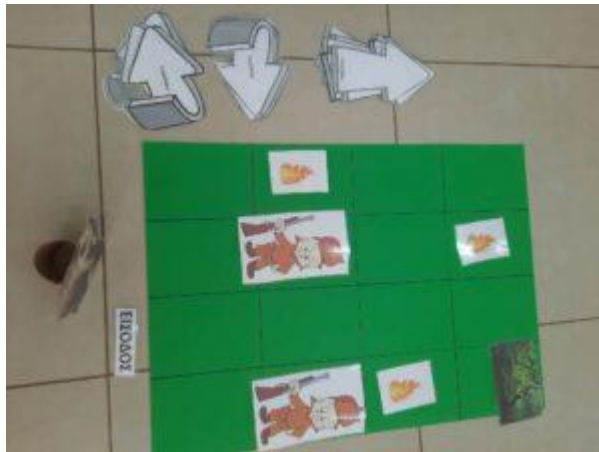
2^η δραστηριότητα

Βοηθήσαμε τα ζώα να ξεπεράσουν τους κίνδυνους που συναντούν και να γυρίσουν ασφαλή σπίτι τους (προγραμματισμός).

Τέλος αποφασίσαμε να αναλάβουμε δράση και να υιοθετήσουμε κι εμείς ένα ζώο!

- πίστα -κυνηγός!

- πίστα- διάσωση χελώνας από τα σκουπίδια

- ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 6^ο

ΤΙΤΛΟΣ: «Το παραμύθι...αλλιώς!»

Το 6^ο Εργαστήριο Δεξιοτήτων του θεματικού κύκλου έχει τίτλο «*Το παραμύθι...αλλιώς*». Στόχος του εργαστηρίου είναι:

Α. ως προς τις δεξιότητες του νου: να συνεργαστούν, για να δημιουργήσουν ένα παραμύθι με αίσιο τέλος για τα ζώα που κινδυνεύουν, υιοθετώντας τις λύσεις που τα ίδια πρότειναν. Η ρουτίνα (στρατηγική) σκέψης που θα αξιοποιηθεί θα είναι κυρίως οι «*Δημιουργικές Συγκρίσεις*».

Β. ως προς το θέμα: οι μαθητές αναλαμβάνουν να γράψουν το κείμενο του παραμυθιού «*Το παράπονο των ζώων*» με μία νέα οπτική: πώς θα αισθάνονταν τα ζώα και τι θα έλεγαν, να κάποια από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, βελτιώνονταν.

Δραστηριότητες

1η δραστηριότητα

Γίνεται αναδιήγηση της αρχικής ιστορίας από τα παιδιά, τα οποία στη συνέχεια σε ομάδες αναλαμβάνουν να διαμορφώσουν τα λόγια του κάθε ήρωα-ζώου. Πώς θα εκφράσει το κάθε ζώο το «ευχαριστώ» του προς τα παιδιά που το βοήθησαν; Καταγράφουμε τις σκέψεις των παιδιών.

2η δραστηριότητα

Οι μαθητές αναλαμβάνουν να εικονογραφήσουν ψηφιακά μια ιστορία που προέκυψε από τη συνεργασία τους, μέσω της εφαρμογής storyboard that.

Και τέλος κάναμε και την κατασκευή μας! Επιλέξαμε ποιο ζώο από αυτά που βρίσκεται σε εξαφάνιση μας αρέσει περισσότερο. Η πλειοψηφία των παιδιών επέλεξε την θαλάσσια χελώνα.

